

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

мај 2008
Штип

Број 7, 12 мај 2008 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на кандидат за асистент во наставно-научната област <i>ботаника</i> на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за научната област <i>растителна физиологија со биохемија</i> на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	10
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за научната област <i>историски науки</i> на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	16
РЕЦЕНЗИЈА на трудот „Меѓународна економија” од доц. д-р Ристо Фотов – Економски факултет	19
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Математика” од авторките д-р Татјана Атанасова-Пачемска, м-р Билјана Златановска и Лимонка Лазарова, наменет за студентите на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	22
РЕЦЕНЗИЈА за оценка на докторската дисертација „Еволуција и стратиграфија на палеогенот на територијата на Република Македонија” од м-р Виолета Стојанова, Факултет за рударство, геологија и политехника при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	24
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот на трудот „Практикум по статистика” од проф. д-р Трајче Мицески и м-р Горан Миладинов	28
	31
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот на трудот „Збирка на решени задачи по статистика” од проф. д-р Трајче Мицески и м-р Горан Миладинов	34
	37

Издавач:

Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Борис Крстев, дипл. правник Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ НА ТРУДОТ
„ЗБИРКА НА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО СТАТИСТИКА”
ОД ПРОФ. Д-Р ТРАЈЧЕ МИЦЕСКИ И М-Р ГОРАН МИЛАДИНОВ

Наслов на трудот

„Збирка на решени задачи по статистика“.

Име и презиме на авторите на трудот

Проф. д-р Трајче Мицески и м-р Горан Миладинов

Име и презиме на рецензентите

Академик проф. д-р Глигор Попоски и доц. д-р Татјана Атанасова-Пачемска.

1. Значењето на предметната содржина што се обработува во трудот

Трудот како предложен ракопис е напишан според наставниот план и програма по предметот Статистика во економијата за студентите на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Трудот ја опфаќа наставната материја по предметот Статистика во економијата, кој се изучува во прва година - втор семестар на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Истиот ја покрива наставната материја во согласност со фондот на часови што е предвиден со наставната програма.

„Збирка на решени задачи по статистика“, како дел од литературата за предметот Статистика, со соодветни решени задачи е приспособена, пред сè, на наставната програма по предметот Статистика во економијата. Збирката може да ја користат и студенти на сродните факултети во општествените науки, како и сите оние кои во истражувачката работа имаат потреба од методите од статистичката анализа (во медицината, земјоделството итн.). Во збирката се застапени и објаснети сите статистички методи. Со приодот на поставени примери и нивно решавање, овој труд има првенствена цел да ги задоволи потребите на студентите од учебно помагало, со чија помош би можеле успешно да се воведат во статистичката наука и методологија при што успешно ќе се совлада материјата по предметот Статистика. Во секој случај сметаме дека обработената материја во оваа збирка ќе им биде од мошне голема корист и на стручните кадри кои се занимаваат со истражување, обработка и анализа на економските појави и општествените процеси, како и на бизнисмените и менаџерите во донесувањето на стратешки одлуки при работењето во своите фирми.

2. Оригиналноста на трудот со проценка за придонесот за развој на научната мисла

Според содржината и начинот на обработената материја, трудот претставува научно дело во кое на доста јасен и разбирлив начин се разработени и решени примери (задачи), соодветно објаснети и поткрепени со коментари и образложенија.

3. Други трудови за ист или сроден предмет со компаративна проценка за квалитетот на трудот

Иако кај нас можат да се сретнат други трудови со иста и сродна проблематика, сепак овој труд, според својата содржина и приод кон решавањето на задачите, коментирањето на резултатите, сликовитиот (графички) приказ на моменталните и развојните состојби на појавите, се одликува со посебни карактеристики на обработката на материјата за конкретни области и затоа истата може да се користи не само како учебно помагало по предметот Статистика на студентите од Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, туку и пошироко на сите оние кои се заинтересирани за оваа проблематика.

4. Структурна композиција на трудот

Трудот е изработен со примена на методите на научноистражувачката работа, квалитативната анализа и научната проценка. Трудот е систематски и логички поделен и подреден според дефинирањето на статистиката. Оттука, статистичката анализа е започната со примери, прашања и решенија за анализата на статистичките појави, обемот, структурата, централната тенденција и варијабилитетот како квалитативна мерка за оценка на средните големини, а продолжува со разработување на примери и задачи за анализа на динамиката на појавите, временските серии, заемните врски, зависностите и заемните влијанија помеѓу појавите. Во збирката содржински и концепциски е прикажан нов пристап во некои методи, како што тоа е направено кај методот на регресионата и корелационата анализа и кај индексните методи.

Понатаму, трудот „Збирка на задачи по статистика“ е надополнет и изработен со примери за теми од статистиката на населението преку изворите на податоци за тоа население, структурата на населението и преку природното и механичкото движење на населението. Како посебни поглавја со соодветни примери во збирката се дадени статистиката на производството, динамиката на производството, а како посебно поглавје е контролата на квалитетот на производството. Акцент во анализата е даден на продуктивноста на трудот, како квалитативен фактор, и притоа се земени методите за мерење на продуктивноста на трудот и динамиката и нивото на продуктивноста на трудот. Преку примерите на капацитетите и коефициентите на искористување и нивното практично мерење се дава увид и дефинирање на капацитетите во индустриските и неиндустриските дејности. Понатаму следуваат и задачи и прашања за темите на статистиката на работната сила и вработеноста, со посебно нагласување на коефициентот на искористување на работниот контингент, како и на статистиката на цените и животниот стандард. Имајќи ја предвид различната структура на студентите што се запишуваат на економските факултети, како и од аспект на степенот на предзнаења со кои доаѓаат студентите на економските факултети, авторите на „Збирка задачи по статистика“ несебично се заложиле да бидат подетално разработени основните поими од статистиката, почнувајќи од прибирањето и групирањето на информациите, графичкото претставување на резултатите и податоците, а посебно се задржале на теоријата на извадоците (примероците) и нејзината практична примена, што на погоден начин и со соодветни примери е прикажано во содржината на учебното помагало.

5. Претпоставен интерес на научната и другата јавност за која трудот е наменет

Трудот се очекува да предизвика интерес не само кај студентите, истражувачките кадри, кадрите кои се занимаваат со статистички пресметки, туку и кај голем број на други лица.

Согласно композиција на содржината и јасниот начин на презентација, овој труд ќе најде своја примена кај сите стопански и нестопански субјекти кои на интересен или екстерен начин ги презентираат своите согледувања, резултати на работењето или идните очекувања. Иако во трудот е обработена доста широка и неопходна материја, сепак не може да се каже дека во него е опфатено сè. Напротив, овој труд ги опфаќа основните аспекти на областите и има за цел да иницира, потсетува и помага во совладувањето на статистичките методи на пресметки и воопшто статистичките активности.

6. Резиме на трудот

Во трудот преку поставените и решените задачи, како и направениот коментарен осврт, се потврдува фактот дека статистиката, како софистицирана, ефикасна и прецизна наука, сè повеќе и повеќе добива ново многу пошироко и многу поголемо значење не само

во прибирањето, групирањето, обработувањето, анализирањето и интерпретирањето на информациите (податоците) добиени од статистичките истражувања на одредени појави од природата, општеството, економијата, стопанството, политиката, медицината, спортот итн., туку таа врши и проценки, одмерува ризици, ги предвидува тенденциите на развој, го истакнува влијанието на корелативните врски меѓу факторите кои имаат особено влијание во развојот на појавите итн.

Самиот напредок на техниката и информатиката овозможува многу брзо да се дојде до попрецизни резултати од истражувањето. Тоа се заснова, пред сè, на употребата на многу сложени методи кои обработуваат сложени феномени со многу непознати.

Сепак, самите постапки при обработката на понудената материја укажува дека техниките и методите се само средство, односно помагало да се дојде до побрзи и попрецизни согледувања (резултати), а луѓето т.е. кадрите се тие кои се најповикани за правилно извршување на истражувањата без пристрасност или други намери. Способноста, разумноста и совесноста на изведувачите на истражувањата се основниот фактор за реалноста на добиените резултати.

7. Препорака за печатење

Преку понудениот ракопис на овој труд, преставен како „**Збирка на решени задачи по статистика**“ се даваат можности за стекнување на пошироко знаење од статистичката теорија и практика, кои во одреден момент ќе им бидат од корист на сите кои работат и кои се засегнати со статистиката.

Збирката нуди решенија за поефикасно и поефективно справување со статистичката проблематика, па така не само студентите на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, туку и сите други кои се интересираат и се занимаваат со статистика, во овој труд ќе најдат одговор на бројни прашања со кои ќе се среќаваат во практиката на своето работење.

Поради сето ова, препорачувам истиот да биде објавен како основно учебно помагало по предметот Статистика.

Р е ц е н з е н т,

Академик, проф. д-р Глигор Попоски, с.р.